

OBSEG NALOGE

13. srečanje Mladi za napredek Maribora

Naloga obsega 29 strani. Vsebina je zapisana na 23 straneh.

Med besedilom je 13 fotografij. Kraj in okolico prikazuje zemljevid, v katerem so vidni sprehajalne steze.

OBSEG SEDANJIH TURISTIČNIH ZMOGLJIVOSTI LOVRENC NA POHORJU

796.5 (Lovrenc)

011971

OBSEG SEDANJIH TURISTIČNIH ZMOGLJIVOSTI

DVI 90027/K

ŠOLSKA KNJIŽNICA
OSNOVNE ŠOLE
Lovrenc na Pohorju

X 34/96

AVTORICI:

Barbara Orulj 7.r
Mateja Osovnikar 7.r
Aleš Kasjak 6.r
Gregor Gradišnik 6.r

MENTORJA:

Olga Kasjak
Beno Šumer

OSNOVNA ŠOLA
LOVRENC NA POHORJU

Lovrenc na Pohorju, maj 1996

ŠOLSKA KNJIŽNICA
OSNOVNE ŠOLE
Lovrenc na Pohorju

KAZALO

OBSEG NALOGE

OBSEG NALOGE

str. 2

Naloga obsega 29 strani. Vsebina je zapisana na 23 straneh.

Med besedilom je 13 fotografij. Kraj in okolico prikazuje zemljevid, v

katerega smo vrisali sprehajalne smeri.

str. 5

III. NAČINI ZA DOSEGANJE CILJEV

str. 6

IV. VSEBINA

str. 7

1. Rekreacija in Turizem v primestnih gozdovih

str. 7

1.1. Prostorji za izvedbo piknika

str. 10

Lovska koč

Lamprehtovo

1.2. Kraji pohodni in izleti

str. 12

Pohodne smeri

Izletniške smeri

2. Lovrenška kotlina

str. 14

Stara irška arhitektura

Cerkev

Kip sv. Miklavža

Kip

O:zg/1

Ste:796.5(Lovrenc)

Paj

Poč

Obseg sedanjih turis/raz.:

2.1. Možnosti

Poh

Inv: 90027/K

Tem

Kopljanje

Smučanje

Kolesarjenje

2.2. Priveditve v kraja

str. 22

Pustovanje

Kresovanje

Povork

Izletniški drevi

Romanja in slovi

Veslice

2.3. Uslužnostne dejavnosti

str. 24

3. Sklepi in predlogi

str. 25

VIRI

str. 28

ZAHVALA

str. 29

ŠOLSKA KNJIŽNICA
OSNOVNE ŠOLE
Lovrenc na Pohorju

№. 31/98

KAZALO

I. POVZETEK NALOGE	
OBSEG NALOGE	str. 2
KAZALO	str. 3
I. POVZETEK	str. 4
II. NAMEN IN CILJI	str. 5
III. NAČINI ZA DOSEGANJE CILJEV	str. 6
IV. VSEBINA	str. 7
1. Rekreacija in Turizem v primestnih gozdovih	str. 7
1.1. Prostor za izvedbo piknika	str. 10
Lovska kočica	
Lamprehtovo	
1.2. Krajši pohodi in izleti	str. 12
Pohodne smeri	
Izletniške smeri	
2. Lovrenška kotlina	str. 14
Stara trška arhitektura	
Cerkve	
Kip sv. Miklavža	
Kapelice	
Stebričasta znamenja	
Pajštva	
Počitniško naselje	
2.1. Možnosti rekreacije v kraju	str. 19
Pohodi	
Tenis	
Kegljanje	
Smučanje	
Kolesarjenje	
2.2. Prireditve v kraju	str. 22
Pustovanje	
Kresovanje	
Povorke	
Jezernikovi dnevi	
Romanja in shodi	
Veselice	
2.3. Uslužnostne dejavnosti	str. 24
3. Sklepi in predlogi	str. 25
VIRI	str. 28
ZAHVALA	str. 29

I. POVZETEK NALOGE

Ozemlje po katerem se razprostira Lovrenc na Pohorju, lahko razdelimo na lovrenški plato, to je dno kotline, v kateri leži kraj in na okoliške hribe, ki omejujejo to kotlino. Kraj leži 24 km zahodno od Maribora in 20 km vzhodno od Radelj ob Dravi. Z Mariborom in Radljami ga po levem bregu reke Drave povezuje asfaltirana cesta. Tudi po desnem bregu vodi asfaltirana cesta iz Maribora skozi Ruše preko zaselka Činžat v Lovrenc na Pohorju. Lovrenc je ujet med več z gozdom poraslih bregov. Privlačen je za mnoge naključne popotnike in pohodnike v naravo. Staro arhitekturo (cerkve, kapelice, znamenja) in strnjeno trško jedro je mogoče spoznati med sprehodom po kotlini. Menimo, da je kotlina tista, ki ponuja možnosti za ogled etnografsko zgodovinskih zanimivosti. Okoliški hribi ponujajo možnosti za rekreacijo izlete in pohode.

Zapisali smo nekaj predlogov za poživitev turističnega delovanja v kraju.

II. NAMEN IN CILJI

Za nalogo smo si zastavili sledeče cilje:

1. Zbrali bomo podatke o primestnih gozdovih in opisali vpliv rekreacije in turizma v njih.
2. Predstavili bomo današnjo turistično ponudo našega kraja.
3. Zapisali bomo nekaj predlogov za čim hitrejšo poživitev in izboljšanje turistične ponudbe, tega kar že imamo.
4. Z nalogo želimo postaviti vsaj nekaj pobud za nadaljna raziskovanja v zvezi z izboljšanjem gostoljubja v našem kraju.

IV. VSEBINA

III. NAČINI ZA DOSEGANJE CILJEV

1. REKREACIJA IN TURIZEM V PRIMESTNIH GOZDOVIH

Naše delo je bilo najprej povezano s pisanimi viri o gozdu, rekreaciji in turizmu, kasneje tudi z ugotavljanjem že lani raziskanih tem v zvezi z našim krajem.

Delo smo nadaljevali z različnimi ogledi okolice in starega trškega jedra. Zanimivosti smo fotografirali. Veliko podatkov smo zbrali z razgovori. O predlogih, ki smo jih v nalogi zapisali, smo se posvetovali s strokovnjaki v našem kraju.

KAJ JE REKREACIJA IN KAJ TURIZEM?

Z rekreacijo se sodoben človek telesno in duševno sprosti in okrepi, pri turizmu pa gre bolj za potovanja in za začasna bivanja v drugih krajih. Rekreiramo se v bližini svojih domov, pri turizmu pa mislimo na potovanja v oddaljene kraje. Kadar govorimo o turizmu in turističnih gibanjih, mislimo bolj za ogled naravnih in kulturnih znamenitosti nekakega kraja, pri rekreaciji pa se ljudje enakomerno razpršijo po okolici v bližini svojih domov.

Turizem zagotovo vpliva na okolje, v katerega je turistični tok usmerjen. Velikokrat so tudi turistični obiski nekakega kraja naravne znamenitosti v tem okolju. V tem primeru smo dožali, kakor naravno vrednoto, tudi okolje, v katerega ta spada, obrameno neokrajca. Nevarnost, da zaradi povečane turistične dejavnosti pridev posebej v okolje, je veliko. To mislimo predvsem na ustrezno načrtovanje izgradnje turističnih objektov in trajanje turistične dejavnosti, da ta ne bi preveč obrnilo naravnega ekosistema. Zaradi te problematike se že uveljavlja nova panoga - ekoturizmu.

Rekreacija lahko še močneje kakor turizem, poseže v okolje, še posebej tam, kjer je gozd sestavni del dejavnosti (npr. postavitve vlečnice in postavljanje gozda za smučiča...). Neprimerno je med dejavnosti rekreacije gozda šteti tiste dejavnosti, za izvajanje katerih je potrebno gozd teje umakniti, da bi se lahko razvile.

SODOBNI ČLOVEK IN NEGOVO POČUTJE V GOZDU

Ljudje doživljajo med gibanjem v gozdu čistejši zrak, manjši hrup, možnost tekega razgibanja, nabiranja gozdnih sadežev in tudi lastno priušno ugodje ter občutek svobode. Za turizma in rekreacijo v gozdu velja, da bo pritisk ljudi v gozdove vedno večji tudi zaradi novih oblik rekreacijskih rekvizitov (gorska kolesa) in tehničnih

IV. VSEBINA

1. REKREACIJA IN TURIZEM V PRIMESTNIH GOZDOVIH

V sedanjem času, ko se je produktivnost dela močno povečala, ostaja ljudem več časa za turizem in rekreacijo. Sodobni ljudje, ki živijo v mestu, ujeti med stene mestnih hiš in so iz dneva v dan izpostavljeni slabemu zraku, hrupu ter mestnemu trušču, nenehno iščejo možnosti za oddih in rekreacijo nekje v bližini svojih domov. Vedno pogosteje zahajajo v primestne gozdove, ali se odpravljajo na kratke izlete v kraje, ki so vsaj malo oddaljeni tistim, kjer živijo. Sodobni ljudje iščejo možnosti za svojo aktivno sprostitev. Gozd postaja prostor, ki nudi možnosti za povezavo rekreacije in turizma. Potrebno ga bo uporabljati zelo preudarno. Ljudje bi morali biti seznanjeni s pomenom in vlogo gozda, saj bi ga le tako spoštljivo uporabljali.

KAJ JE REKREACIJA IN KAJ TURIZEM ?

Z rekreacijo se sodoben človek telesno in duševno sprosti in okrepi, pri turizmu pa gre bolj za potovanja in za začasna bivanja v drugih krajih. Rekreiramo se v bližini svojih domov, pri turizmu pa mislimo na potovanja v oddaljene kraje. Kadar govorimo o turizmu in turističnih gibanjih, mislimo bolj na ogled naravnih in kulturnih znamenitosti nekega kraja, pri rekreaciji pa se ljudje enakomerno razpršijo po okolici v bližini svojih domov.

Turizem zagotovo vpliva na okolje, v katerega je turistični tok usmerjen. Velikokrat so cilji turističnih obiskov nekega kraja naravne znamenitosti v tem okolju. V tem primeru smo dolžni, kakor naravno vrednoto, tudi okolje, v katerega ta spada, ohraniti neokrnjeno. Nevarnosti, da zaradi povečane turistične dejavnosti preveč posežemo v okolje, je veliko. Tu mislimo predvsem na ustrezno načrtovanje izgradnje turističnih objektov in trajanje turistične dejavnosti, da ta ne bi preveč okrnila naravnega ekosistema. Zaradi te problematike se že uveljavlja nova panoga - ekoturizmu.

Rekreacija lahko še močnejše kakor turizem, poseže v okolje, še posebej tam, kjer je gozd sestavni del dejavnosti (npr. postavitev vlečnice in posekavanje gozda za smučišča...). Neprimerno je med dejavnosti rekreacije gozda šteti tiste dejavnosti, za izvajanje katerih je potrebno gozd šele umakniti, da bi se lahko razvile.

SODOBNI ČLOVEK IN NJEGOVO POČUTJE V GOZDU

Ljudje doživljajo med gibanjem v gozdu čistejši zrak, manjši hrup, možnost telesnega razgibavanja, nabiranja gozdnih sadežev in tudi lastno psihično ugodje ter občutek svobode. Za turizem in rekreacijo v gozdu velja, da bo pritisk ljudi v gozdove vedno večji tudi zaradi novih oblik rekreacijskih rekvizitov (gorska kolesa) in tehničnih

priporočkov za orientacijo. Nekateri slovenski strokovnjaki že opozarjajo na to, da se bo povečal pritisk ljudi v naše gozdove tudi zaradi tega, ker imamo razmeroma majhen del morja in s tem zmanjšane možnosti za obmorski turizem.

Turistična in rekreativna vloga gozda omogočata, da se javnost prek stika z gozdom seznaní z njegovim pomenom, kar vpliva na pravilno ravnanje z gozdom.

Turizem in rekreacija zagotovo motita delovanje gozdnega ekosistema. Neprijetna sta pri ohranjanju virov pitne vode, zagotavljanju miru gozdnim živalim, včasih sta povzročitelja krčenja gozda, poškodb na drevesih in podrasti, itd.. Največ ljudi obišče primestne gozdove.

Ti so tudi od rekreacije najbolj obremenjeni. Takšne gozdove bi bilo potrebno posebej opremiti za posamezne oblike rekreacije, skladno s potrebami in interesi ljudi, ki vanje prihajajo. Gozdovi ob vznožju Pohorja so primestni, redkokdo pa pomisli, da je tudi naš lovrenški gozd potreben skoraj iste zaščite pred nezaželenimi vplivi turistov in rekreativcev v njem. To utemeljujemo s tem, da skozi Lovrenc na Pohorju vodi cesta na Roglo.

Spomladi in poleti se ob tej cesti ustavlja veliko obiskovalcev, ki si v zavetju gozda pripravljajo družinske piknike. Skozi vso leto, ob vsakem vikendu, srečujemo ob tej cesti številne redne ali naključne obiskovalce. Obcestni tako imenovani "divji piknik prostori" so zasedeni že od ranega jutra. Njihovi redni obiskovalci vedo, da je potrebno zgodaj vstati in kreniti na pot, če želijo preživeti dan na takšnem mestu. Ker ti prostori niso posebej pripravljene in opremljeni za ta namen, menimo, da takšna dejavnost negativno vpliva na gozd. V bližnji in daljni okolici Lovrenca bi bilo primerno opremiti nekaj urejenih prostorov prav v namen za prirejanje piknikov.

• zemljevid pot do
lovrca kude

• zemljevid pot do
lovrca kude

1.1. PROSTORI ZA IZVEDBO PIKNIKA

V Lovrencu na Pohorju je mogoče prirediti piknik na dveh krajih. Prvi je v neposredni bližini kraja na Rdečem bregu.

LOVSKA KOČA

je last lovske družine Puščava. V njej živi oskrbnik, s katerimi se je mogoče dogovoriti o najemu prostora pred kočo. V zadnjem letu so na tem mestu postavili še vrtno hišico, v kateri je tudi hladilnik. V primeru slabega vremena se lahko skupina preseli v kletne prostore lovske koče in nadaljuje s proslavljanjem. V času lepega vremena si boste lahko s tega mesta ogledali vso lovrenško kotlino. Pot je označena s kažipotmi. Do koče se je mogoče pripeljati z avtomobilom.

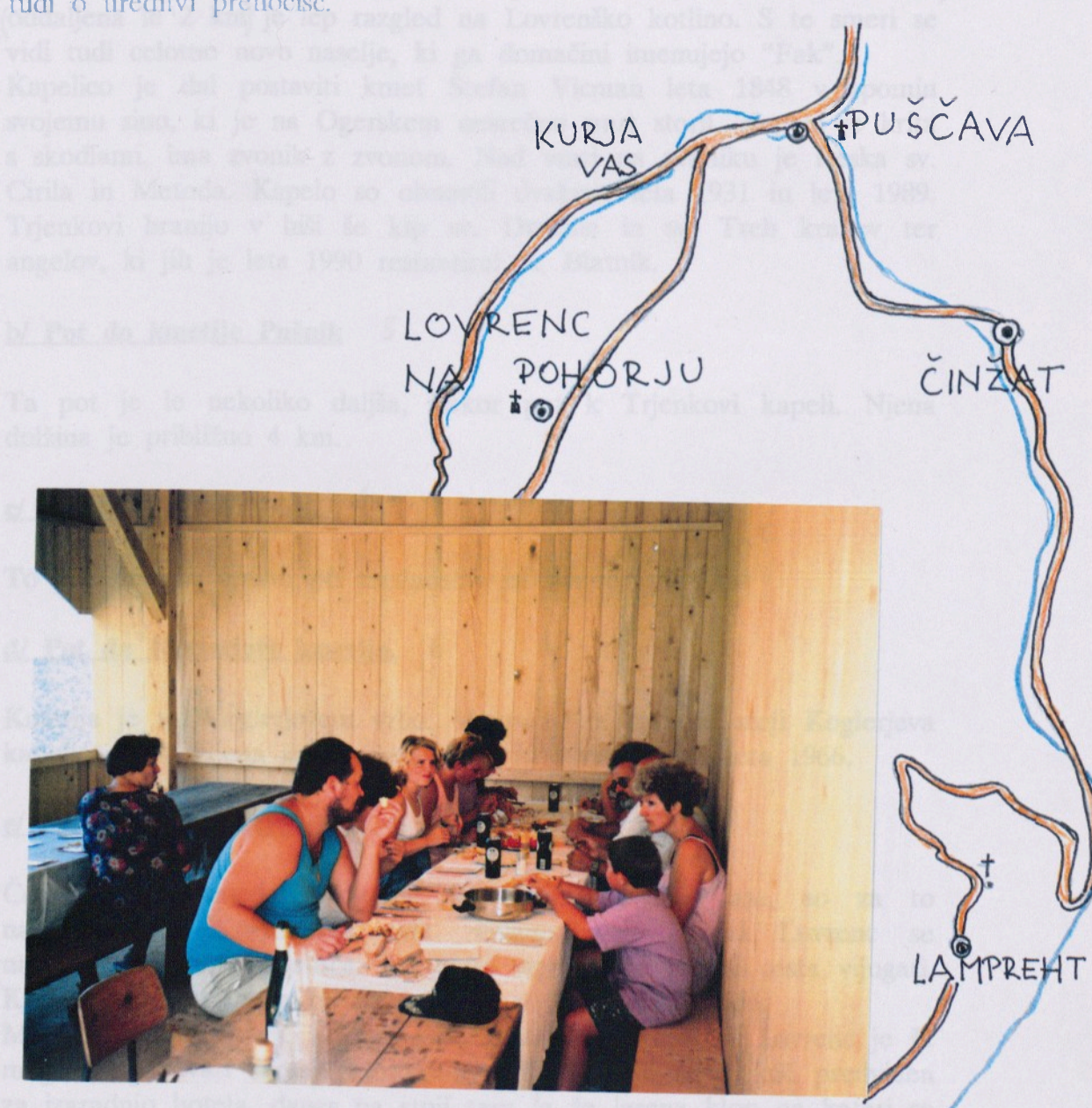

a/ zemljevid poti do
Lovske koče

b/ pred Lovsko kočo
je dovolj prostora za igro

LAMPREHTOVO

Zasebnik, Maks Črešnar, ureja svojo rojstno hišo v prijetno domačijo, kjer želi v prihodnje razviti kmečki turizem. Poleg domačije Lamprehtovo je že uredil prostor, ki ga lahko najamete za družinski piknik. Gospodarsko poslopje je urejeno v prijetno zavetišče pred vetrom in dežjem. Pod streho a kljub temu na prostem lahko preživite prijeten dan v naravi. Ob hiši teče potoček. Lastnik je že poskrbel za razsvetlavo v večernih urah, za ustrezno odstanitev smeti, posodi pa vam tudi raženj. Trenutno je to prvi urejeni prostor za prirejanje piknika v Lovrencu na Pohorju. Velika soba za goste je pripravljena in urejena za sprejem večje skupine gostov. Razmišljajo tudi o ureditvi prenočišč.

a/ pot na Lamprehtovo

b/ zbrana družba v zavetju preurejenega gospodarskega poslopja

1.2. KRAJŠI POHODI IN IZLETI

POHODI

K krajšim pohodom v lovrenško okolici smo šteli vse možnosti pohodov in zahtevnejših sprehodov na razgledne točke na obronkih Lovrenške kotline.

Priporočamo smeri, od koder je najlepši razgled:

a/ Pot k Trjenkovi kapeli 4

Od kapelice, ki stoji na Trjenkovem posestvu in je od križne cerkve, (oddaljena le 2 km) je lep razgled na Lovrenško kotlino. S te smeri se vidi tudi celotno novo naselje, ki ga domačini imenujejo "Fak".

Kapelico je dal postaviti kmet Štefan Vicman leta 1848 v spomin svojemu sinu, ki je na Ogerskem nesrečno smrt storil. Kapela je krita s skodlami, ima zvonik z zvonom. Nad vrati na zvoniku je freska sv. Cirila in Metoda. Kapelo so obnovili dvakrat, leta 1931 in leta 1989. Trjenkovi hranijo v hiši še kip sv. Družine in sv. Treh kraljev ter angelov, ki jih je leta 1990 restavriral A. Blatnik.

b/ Pot do kmetije Pušnik 5

Ta pot je le nekoliko daljša, kakor pot k Trjenkovi kapeli. Njena dolžina je približno 4 km.

c/ Pot do Lovske koč 1

To pot smo že opisali pri možnostih za izvedbo piknika.

d/ Pot do Koglerjeve kmetije. 6

Kmetija je na Koglerjevem vrhu. V gozdu za kmetijo stoji Koglerjeva kapelica. Postavljena je bila leta 1905 in prenovljena leta 1966.

e/ Pot na Kurjenkove ride 6

Če si želite ogledati Lovrenc pa nimate veliko časa, so za to najprimernejše Kurjenkove ride. Glavna cesta skozi Lovrenc se nadaljuje mimo pokopališča. Na blagi vzpetini se prične cesta vijugati. Kjer se konča asfaltna prevleka ceste, so Kurjenkove ride.

Med krošnjami dreves, ki že precej zastirajo razgled na Lovrenc je še mogoče opazovati skoraj celo kotlino. Ta kraj je bil nekoč predviden za izgradnjo hotela, danes pa stoji tam še lesena klop, na kateri se je mogoče spočiti.

LEGENDA :

- krajsi pohodi
- 1-6 razgledne tocke
- ⊙ urejeni prostor za piknik
- ! "divji - piknik prostor"

Kraj predlagamo za ureditev razgledne točke nad Lovrencom na Pohorju.

Če se boste odločili povzpeti na katero od navedenih razglednih točk, vam priporočamo, da se prej pogovorite še z lastnikoma kmetije.

IZLETI

K izletom prištevamo možnosti za zahtevnejše pohode, ki so sicer še na ozemlju Lovrenca na Pohorju, vendar so bolj oddaljeni. Vse poti zmorejo tudi otroci ob pravilni opremi (predvsem pohodniški čevlji).

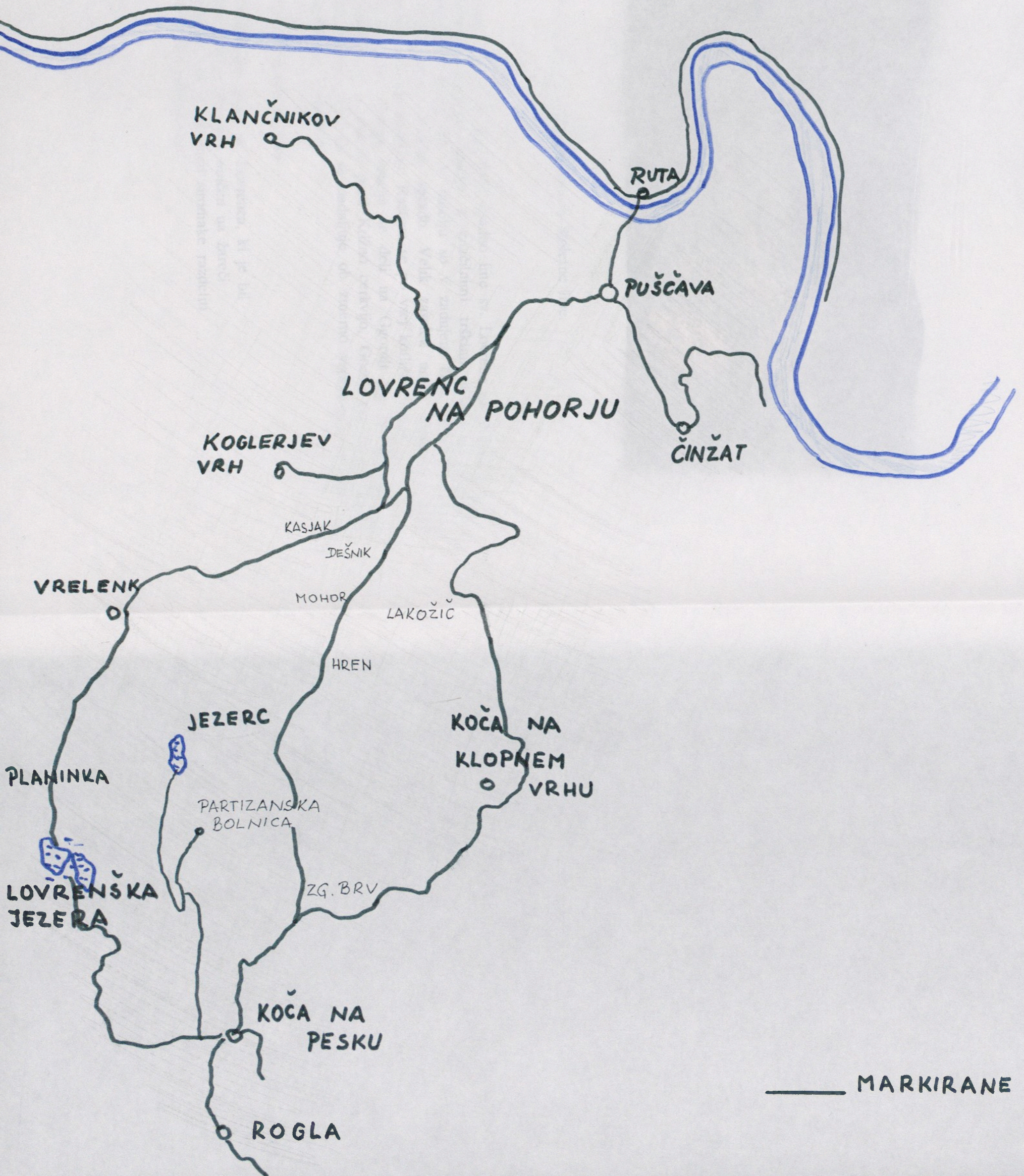
Smeri za izlete:

- a/ izlet na Klančnikov vrh (ogled klančnikovega nasada) cerkev sv. Ignacija
- b/ izlet na Jezerc (jezerska jama)
- c/ izlet na Klopni vrh
- d/ izlet na Lovrenška jezera
- e/ izlet k Stoletni lipi
- f/ izlet na Vrelenk

Po cesti iz Maribora v Lovrenc in skozi na Pesek in Roglo je mogoče kolesariti z gorskim kolesom (seveda velja za izurjene kolesarje).

Lovrenška jezera - foto Franci

KLANČNIKOV
VRH

RUTA

PUŠČAVA

LOVRENC
NA POHORJU

KOGLERJEV
VRH

ČINŽAT

KASJAK

DEŠNIK

VRELENK

MOHOR

LAKOŽIČ

HREN

JEZERC

KOČA NA
KLOPNEM
VRHU

PARTIZANSKA
BOLNICA

PLANINKA

ZG. BRV

LOVRENSKA
JEZERA

KOČA NA
PESKU

ROGLA

—— MARKIRANE POTE

2. LOVRENŠKA KOTLINA

Pogled na Lovreško kotlino s Stoletne lipa.

Kraj je imel do leta 1952 uradno ime sv. Lovrenc na Pohorju. To je obcestno strnjeno naselje z značilnimi trškimi hišami in manjšim zaselkom Kurja vas. V naselju so v zadnjem času nastali še drugi mlajši zaselki novejših zgradb. Velik zaselek novih stavb je nastal vzdolž potoka Radoljna. Razteza se po vsej kotlini. Najbolj strujeni del starega naselja se deli na Ggornji trg in Spodnji trg. Spodnji trg je naselje pred Križno cerkvijo, Gornji trg pa se prične pri Križni cerkvi in se nadaljuje ob zmerno vzpenjajoči se cesti do cerkve sv. Lovrenca.

Grb Lovrenškega trga

Simbolizira muke sv. Lovrenca, ki je bil prebičan in do smrti mučen na žareči rešetki, ker je dal med siromake razdeliti cerkveno premoženje.

Priporočamo naslednje ogledе:

STARA TRŠKA ARHITEKTURA

V Kurji vasi in v Lovrencu je v strajnem naselju še veliko zgradb iz prve polovice 19. stoletja. Za vse stavbe je značilno, da stoje vzdolž ceste, imajo prehodne veže in na cestno stran značilne portale¹ - "Kancele". Vzdolž dvoriščne strani imajo hiše leseni "gank"². Najstarejša hiša v Lovrencu je hiša na Puši - Ladejenkovo³. Postavljena je bila v 16. stoletju.

To je pritlična stanovanjska hiša, grajena iz tesarskih brun, ter prekrita z visoko škodlasto streho. Stavba je podolžno delno podkletena. Kmečka hiša je zaradi arhitekturnih detajlov in tipičnih značilnosti dragocena etnografska dediščina.

Zavod za spomeniško varstvo je v začetku devetdesetih let pričel s sanacijo tega objekta.

CERKVE

Ogledati si je mogoče cerkev sv. Lovrenca, sv. Radigunde, sv. Križa in Marijina cerkev Puščavi. Na vzpetini na jugovzhodni strani Lovrenca

¹ Dvojna podoba Lovrenške kmečke hiše; str. 8,9,10.

² Pogled an Lovrenc z različnih smeri; str. 14.

³ Pogled an Lovrenc z različnih smeri; str. 15

stoji župna cerkev sv. Lovrenca. Cerkev ima bogato baročno opravo in oltar sv. Boštjana. Ta je bil postavljen v spomin na kugo leta 1680.

cerkev sv. Lovrenca

Ob južnem robu kotline stoji cerkev sv. Radigunde. Njena sedanja oblika je iz prve polovice 18. stoletja. V trgu stoji cerkev sv. Križa. Domačini ji pravimo kar Križna cerkev. Ta je bila v dokumentih prvič omenjena leta 1381 in je dvakrat pogorela. Na to spominja še danes slika Florjanova votlina, ki jo je naslikal leta 1776 Jožef Gorzler.

KIP sv. MIKLAVŽA

Naselje se v Ggornjem trgu razširi, poživlja pa ga kapela sv. Miklavža. V njem je še danes kamnita Straubova plastika iz leta 1754. Znamenje so dali postaviti tržani, ki so se takrat množično ukvarjali s splavarjenjem lesa po Dravi. Kapela je nekoč stala v sredini ceste, k njej pa so splavarji prinašali darove v zahvalo za srečno vrnitev s poti. Ko so leta 1928 popravljali glavno cesto so figuralno znamenje s sredine prestavili na stran, da ne bi bilo v napoto. Na tem mestu stoji še danes.

STERPKASTA KUZNA ZNAMENJA

V Pušcavi pri kapeli sv. Anže
stebriščah karoli zornost. Č
od Pušcave do Pale. Pevnost
preteklosti sv.

Kip sv. Miklavža
stoji danes ob robu ceste.

KAPELICE

so postavljene po vsej
kotlini. Nekatere so
postavljene tudi na
okoliških hribih. Vsaka
kapelica je nema priča
dogodka iz
preteklosti. Zanje
skrbijo domačini.
Imena imajo po
lastnikih, ki so jih dali
v preteklosti zgraditi.

Hojnikova kapela v bližini
Kurjenkovih rid.

STEBRIČASTA KUŽNA ZNAMENJA

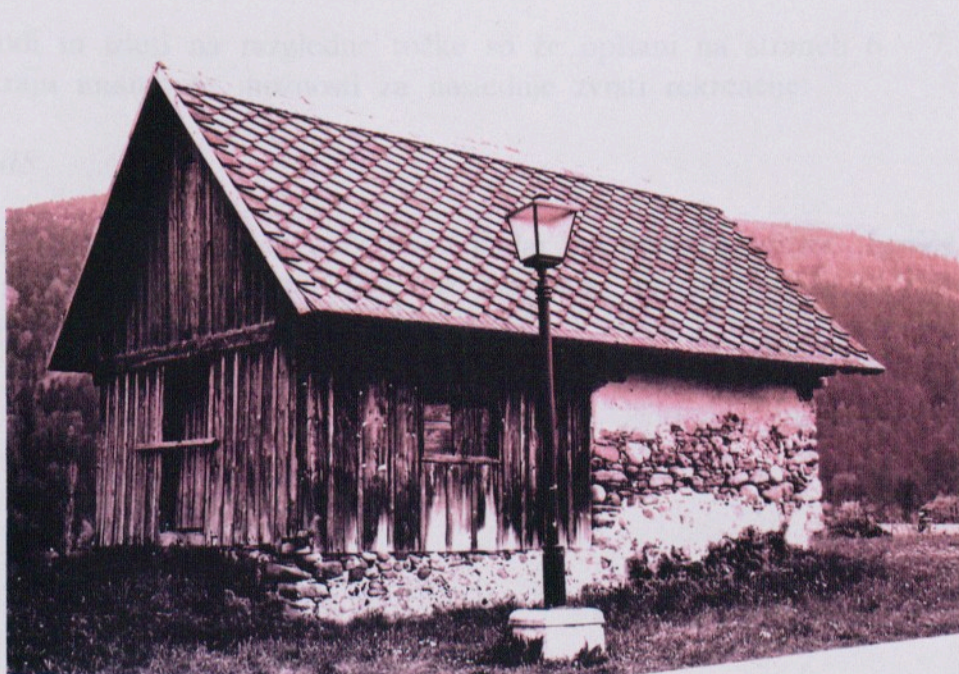
V Puščavi pri kapelici sv. Ane na griču Oslica stoji prvo od petih stebričastih kužnih znamenj. Ostala znamenja so postavljena ob poti od Puščave do Fale. Povezovala so Puščavo Činžat in Falo. V preteklosti so

potekale procesije od znamenja do znamenja. Ljudje so v procesijah prosili boga za dobro letino.

PAJŠTVA

Sušilnica sadja in lanu, stoji v neposredni bližini cerkve sv. Lovrenca. Posamezniki v kraju menijo, da je potrebna obnove in restavriranja.

POČITNIŠKO NASELJE

Obiskovaleem Lovrenca bo zanimiv sprehod po urejenem počitniškem naselju. V njem so si ljudje iz drugih krajev postavili počitniške hišice. Naselje je v neposredni bližini trga in je zgled urejenosti, miru in sožitja človeka z naravo.

Počitniško naselje omogoča brezbrizen in pomirjajoči sprehod. Ker je v središču kraja in so v njem urejene in nezahtevne poti je primeren tudi za sprehode starejših ljudi.

2.1. MOŽNOSTI REKREACIJE V KRAJU

POHODI

Pohodi in izleti na razgledne točke so že opisani na straneh 6 - 7. V kraju imamo še možnosti za naslednje zvrsti rekreacije:

TENIS

Tenis je mogoče igrati vsak dan, kadar to dopušča vreme. Igrišče je ob glavni cesti tik pred strjenim naseljem, njegov lastnik je Slavko Geratič.

ULIČNI TEK

Vsako leto v masecu avgustu organizira TVD Partizan ulični tek po Lovrencu. Tek je že tradicionalna prireditev na kateri sodelujejo tekači iz vse Slovenije.

KEGLJANJE

V centru Lovrenca je mogoče kegljati v kegljišču pri gostilni Urbanc ali v kegljišču pri gostilni Skačej. O možnosti kegljanja se je potrebno predhodno dogovoriti z lastnikoma obeh kegljišč.

SMUČANJE

Vlečnica "Kumen" je bila postavljena ob vznožju hriba Kumen v bližini kmetije Jakopič. Danes je last krajevne skupnost Lovrenc na Pohorju, za njeno delovanje pa so najbolj zaslužni člani gorske reševalne službe v kraju. Po njihovi zaslugi se lahko nasmučamo še danes, če je le dovolj snega.

KOLESARJENJE

Lovrenc na Pohorju je lep kraj v bližini Maribora. V Primerjavi z mestnim vrvežem teče življenje v tej kotlini bolj mirno. Ugotavljamo da imamo mir in sveži zrak. Tega predvsem mestni ljudje zelo cenijo. Zadnje čase prihajajo iz Maribora skozi Ruše čez zaselke Činžat, Loge in Puščavo v Lovrenc številni kolesarji. Najbolj zagrizeni in primerno opremljeni lahko nadaljujejo pot do Peska in Rogle.

ČEBELARSKA UČNA POT

Čebelarska učna pot nastaja⁴ ob domu čebelarjev v središču Lovrenca. Na tem mestu bo urejen čebelarski muzej na prostem. V njem bo mogoče spoznati razvoj čebelarstva. Učna pot se bo pričela s prikazom najpreprostejšega domovanja čebel - drevesnim duplom, zaključila pa z modernim čebelnjakom. Vsi razstavljeni eksponati bodo izdelani tako, da bo možen pogled v notranjost (steklene stene). Namen te poti je predvsem seznaniti ljudi z nadvse zanimivim delom s čebelami in pridobivati mlade čebelarje. Obenem bo to tudi v turističnem smislu zanimiva in ogledna točka v Lovrencu na Pohorju. V čebelarskem domu bo mogoče pripravljati srečanja, posvetovanja in strokovna predavanja, ter kupiti zdrav in dober domač med.

ŠOLA TEKA NA SMUČEH

TVD Partizan Lovrenc na Pohorju, načrtuje v zimskem času izvedbo šole teka na smučeh. Namenjena je ljudem iz oddaljenih krajev, saj bo delovala vsako soboto od 16.-18 ure. Tekaško smučarsko opremo si je mogoče izposoditi pri organizatorju šole. Vaditelj in izvajalec programa bo nekdanji državni reprezentant Sašo Šumer. Šola bo pričela z delom takoj, ko bo zapadel sneg.

⁴ V času, ko zapisujemo nalogo je to najustreznejši izraz, čeprav potekajo na domu čebelarjev že zaključna dela. Stavba bo predvidoma predana namenu pred zagovorom te naloge.

2.2. PRIREDITVE V KRAJU

PUSTOVANJE

V zadnjem času postaja Lovrenško pustovanje že tradicionalno. To je prireditev, ki poleg krajevnih veselje pritegne zagotovo največ ljudi. Krajanji se zbero na osrednji pustni prireditvi in pozdravljajo pustno povorko. V povorki, ki v popoldanskem času krene na sprehod skozi kraj sodelujejo v večini otroci. Po končanem sprevodu se maske in ostali krajanji zbero v trgu pred gasilskim domom, kjer prisluhnejo krajevni kroniki. Najlepše maske so nagrajene. Lovrenško pustovanje je odraz sodelovanja gasilcev in Osnovne šole Lovrenc.

Pustno rajanje se ponavadi razvije v pravo krajevno slavlje, ki ga s svojim nastopom vsako leto popestrijo člani gasilske pihalne godbe, zadnja leta pa tudi skupina mažoretk.

Zvečer se na lovrenških ulicah pojavijo maske odraslih. Ti se udeležujejo posameznih pustnih plesov v lovrenških gostilnah. Pust je dan, ko zaživi ves Lovrenc.

SPOMINSKI TEK ANTONA GARNEŽA

Anton Garnež je bil dolgoletni vaditelj, trener in vzgojitelj številnih mladih lovrenških smučarjev tekačev. Rezultat njegovega uspešnega dela so številni državni reprezentantje in prvaki v smučarskih tekih. V njegov spomin bo TVD Partizan prvič, a tudi vsa nadaljnja leta organiziralo spominski tek na smučeh. Prireditvev je načrtovana za 16.3. 1996.

KRESOVANJE

Tridesetega aprila zagorijo po Lovrenških hribih številni kresovi. Pri ljudeh je navada, da se krajanje nekega zaselka zberejo okrog kresa, ki so ga v dneh pred omenjenim pripravili otroci ob pomoči odraslih. Mladina se že nekaj let zbira od velikem kresu na Kurjenkovih ridah, v zadnjem času pa poteka organizirano kresovanje tudi na prireditvenem prostoru pri Faku.

POVORKE

Poleg pustne povorke sta v kraju nepogrešljivi novoletna in prvomajska povorka Gasilske pihalne godbe in skupine mažoretk.

JEZERNIKOVI DNEVI

V naši kotlini je veliko društev in organizacij, ki skozi vso leto pridno delajo pa naj si bo na športnem ali kulturnem področju. Da bi kulturno in športno dejavnost kraja bolje predstavili krajanom in širši slovenski javnosti, se je porodila zamisel o tednu kulturnih dejavnosti v dneh krajevnega praznika. Teden kulturnih prireditev sklenemo na skupni slovesnosti, kjer "podelimo" časten naziv Jezernika enemu od krajanov Lovrenca, ki si je to najbolj zaslužil.

PRENOČIŠČA

Nekatera gostišča imajo na voljo nekaj prenočišč. Tako boste lahko preспали v gostišču Juli, v gostilni Urbanc, na Lovski koči, in na domačiji Geratič.

Za možnosti prenočitve priporočamo predhodni dogovor z lastniki objektov.

ROMANJA IN SHODI

Veliko romanje v Puščavo na Ansko nedeljo privede v Lovrenc mnogo ljudi iz vseh karajev Slovenije. Prav tako je znano vseslovensko romanje bolnikov invalidov, romanje k sv. Ignaciju in razni drugi shodi.

VESELICE

Vsaj enkrat v letu pripravi gasilsko društvo Lovrenc na Pohorju ali pa katero drugo društvo krajevno veselico. Krajan se radi zberejo in poveselijo na veselici, organizatorji pa pripravijo bogat srečelov.

RAZSTAVE

V kraju koristimo za različne razstave predvsem tri prostore: šolsko avlo, dvorano gasilskega doma in krajevno knjižnico. Razstavljalci so: kmečke žene s svojo kulinariko, društvo Pikapolonica z razstavo ročnih del krajevnih pletilj, različne likovne skupine in posamezniki.

Razstave pripravljamo skozi celo leto.

KONCERTI

Tudi koncerti se vrste skozi vse letne čase. Pripravljajo jih vsa kulturna društva v kraju. Najbolj znani in najbolj obiskovani je vsakoletni božično - novoletni koncert, za katerega prispevajo točke vsa društva v kraju.

2.3. USLUŽNOSTNE DEJAVNOSTI

Gostje našega kraja bodo v trgu brez težav poiskali bencinsko črpalko, pošto, banko, zdravstveni dom, gasilski dom, pekarno, nekaj trgovin, gostiln, mesnico, avtomehansko delavnico, frizerski salon in cvetličarno. Ob sobotah si je mogoče ogledati film v krajevni kinodvorani. V našem kraju je mogoče skleniti tudi zakonsko zvezo, saj imamo matični urad, matičarja in župnijski urad..

PRENOČIŠČA

Nekatera gostišča imajo na voljo nekaj prenočišč. Tako boste lahko prespali v gostišču Juli, v gostilni Urbanc, na Lovski koči, in na domačiji Geratič.

Za možnosti prenočitve priporočamo predhodni dogovor z lastniki objektov.

3. SKLEPI IN PREDLOGI

3.1. GIBANJE V GOZDU

Neurejeno gibanje ljudi po naših gozdovih škoduje zdravemu Pohorskemu gozdu. Številni izletniki uničujejo gozd na neurejenih "divjih" prostorih za piknike.

Naš predlog: V neposredni bližini Lovrenca na Pohorju bi bilo potrebno urediti nekaj urejenih prostorov za prirejanje piknikov. Primerno bi bilo urediti kar tista mesta, na katerih se ljudje najraje zadržujejo že sedaj četudi nedovoljeno. Lastniki zemljišča naj bi poskrbeli predvsem za čistočo prostora, postavitev klopi in mize, ki bi se ujemala z gozdnim prostorom. Tako bi se izognili improvizaciji in povzročanju škode v gozdu. Po našem mnenju bi moral imeti lastnik takega prostora popolni nadzor nad urejenostjo mesta, ki bi ga smel brez obdavčitve dati v najem izletniku.

Uvesti je potrebno visoke kazni za nedovoljeno izvajanje piknika v naravi.

3.2. KAŽIPOTI

Do nekaterih kmetij vodijo smerokazi in kažipoti. V zadnjem času opazamo nekaj novejših in lepih kažipotov, ki so redki. V kraju nimamo turističnega zemljevida.

Naš predlog: Po vsej kotlini in njeni okolici bi bilo potrebno postaviti enotne kažipote, ki bi se ujemali z okolico. Rešitev tega problema vidimo v zaposlitvi ustreznega domačina an razpis javnih del. V turističnem podmladku na OŠ smo pripravljene izdelati turistični zemljevid kraja, ki bi posredoval gostom osnovne informacije.

3.3. RAZGLEDNA TOČKA

Kurjenkove ride, so bile nekoč predvidene za izgradnjo hotela. Hotela niso postavili, lokacija zanj pa je bila že takrat privlačna prav tudi zaradi odlične razgledne točke. Danes se z njih Lovrenška kotlina komaj vidi.

Naš predlog: Gozdarji naj ugotovijo, ali bi bilo veliko škode, če bi na Kurjenkovih ridah odstranili dve drevesi, ki zastirata pogled na Lovrenc. Lastnika bi bilo potrebno prijazno seznaniti z našo željo in ga poprositi za odstranitev dreves. Morda bi lahko rešili problem razgleda s postavitvijo primerne visoke preže na tem mestu.

3.4. ZANIMIVOSTI CERKVA

Naše cerkve so vredne ogleda, vendar si jih zaklenjenih nihče ne ogleduje. Obiskovalci kraja ne vedo, kako priti v njihovo notranjost.

Naš predlog: Zanimivosti, ki jih je mogoče videti v posameznih cerkvah, bi bilo potrebno zbrati, zapisati in posneti na zvočno kaseto. Na turističnem zemljevidu ali na primernih mestih bo potrebno označiti možnost za ogled cerkve. Krajan, ki ima ključ od cerkve, bi ob obisku skupine vključil zvočno kaseto. Tako bi bili obiskovalci seznanjeni s posebnostmi in zgodovino cerkva.

3.5. RAZGLEDNICE, SPOMINKI

Med razglednicami Lovrenca nam je znana le ena oblika. Spominkov, ki bi simbolizirali naš kraj v naših trgovinah ni. Kraj svojega izvirnega spominka še nima.

Naš predlog: Med krajanji Lovrenca in šolarji razpišimo natečaj za najlepše fotografske motive Lovrenca, njegove okolice in zanimivosti. Najlepše nagradimo, med njimi izberimo najprimernejše za izdelavo različnih razglednic.

Nekaj dobrih motivov je že posnel krajevni fotograf Franci Kušar, ki je pripravljen sodelovati

Za izdelavo spominka predlagamo pomanjšane kopije kamnite sekirice-najdbe s Činžata ali izdelava pepelnika iz treh v trikotnik sklenjenih pomanjšanih kos...ali odlitka Jezernika...

3.6. PODOBA TRGA

Podoba trga se počasi spreminja. Krajanji se trudijo, da bi ohranili etnografske značilnosti kraja. V kraju je veliko takšnih mest, ki bi jih lahko olepšali.

Naš predlog: S pomočjo turističnega društva izvedimo kiparsko kolonijo z namenom, da bi izdelke, ki bi v tej koloniji nastali postavili v kraju in tako popestrili njegovo podobo.

Uredimo muzej na prostem v trgu in okolici (Nadaljujmo delo, ki je bilo začeto v OŠ Lovrenc že pred leti.)

3.6. URNIK PRIREDITEV

Nekatere prireditve v kraju se ponavljajo vsako leto ob skoraj istem času. Širša slovenska javnost pa izve zanje le, če nam to uspe objaviti v časopisu.

Naš predlog: Izdelajmo okvirni urnik prireditev, ki se v kraju skozi vse leto dogajajo in jih poskusimo objaviti tako, da bodo zanje zvedela druga turistična društva in vsa Slovenija. Čim več prireditev naj postane tradicionalnih in časovno okvirno predvidenih. Turistične informacije o kraju in njegovi turistični ponudbi bi bilo potrebno zbrati, jih sproti dopolnjevati in ustrezno objavljati.

3.7. TURISTIČNO DRUŠTVO

Turistično društvo je v preteklosti naredilo za kraj veliko več, kakor stori danes. Gostje, ki prihajajo v kraj iščejo informacije o kraju vsak kakor se znajde.

Naš predlog: Člani turističnega podmladka na šoli bomo obvestili turistično društvo v kraju, da delujemo, in bi želeli s to dejavnostjo delovati še naprej, vendar je sami ne znamo voditi. Želimo si skupnega sodelovanja s tistimi, ki že imajo izkušnje na tem področju.

3.8. TURISTIČNE INFORMACIJE

Hitrih osnovnih turističnih informacij o krajevni turistični ponudbi nimamo.

Naš predlog: Ustanovitev turistične posredovalnice Lovrenca na Pohorju. Vse trenutne turistične ponudbe kraja bi bilo potrebno redno sporočati turističnemu posredniku, ta bi seznanjal z njimi tiste, ki bi to želeli.

3.9. POBUDE ZA NADALJEVANJE RAZISKOVALNEGA DELA

Predlagamo nadaljevanje raziskovalnega dela predvsem na naslednjih področjih:

Pustovanje na Lovrenškem;

Simboli našega kraja;

Procesije in romanja v preteklosti;

Lovrenška pihalna godba in majorettna skupina;

Zborovsko petje v našem kraju;

Zdravilna zelišča, ki jih ponujajo naši travniki;

Programi različnih oblik gostoljubja...

VIRI:

1. Anko B. 1990. Rekreacija, turizem, gozdarstvo (Zbornik seminarja Rekreacijska vloga gozda), Ljubljana.
2. Stritih B. 1990. Doživljajske in vedenjske komponente rekreacije v gozdu (Zbornik seminarja Rekreacijska vloga gozda) Ljubljana.
3. Kupnik M. Pogled an Lonzenc z različnih smeri (raziskovalna naloga Mladi za napredek Maribora), april 1995 Lovrenc na Pohorju.
4. Pavlič M. Kmečki turizem v Lovrencu...(raziskovalna naloga Mladi za napredek Maribora

ZAHVALA:

Pri oblikovanju naloge in vezavi so nama pomagali:

g. Božo Fornezzi, ki je nalogo vezal,

g. Franci Kušar je prispeval nekaj fotografij in

dipl. ing. Alojz Kosjek, ki nama je nudil strokovne nasvete.

Vsem se za njihovo pomoč najlepše zahvaljujemo.

796.5(Lovrenc)

O:zg/1

Obseg sedanjih turis/raz.:

Inv: 90027/K

OŠ Lovrenc na Pohorju

090027